

Oikeusministeriö

oikeusministerio@om.fi

marietta.keravuori-rusanen@om.fi

Viite: OM 7/41/2017, OM038:00/2017

MAAHANMUUTTOVIRASTON LAUSUNTO MUISTIOLUONNOKSESTA ”RANGAISTUSLUONTEISIA HALLINNOLLISIA SEURAAMUKSIA KOSKEVAN SÄÄNTELYN KEHITTÄMINEN”

Oikeusministeriö on 21.3.2017 asettanut työryhmän valmistelemaan rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevaa yleistä lainsäädäntöä (OM 7/41/2017). Työryhmän tehtävänä on arvioida rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia koskevan yleissääntelyn tarve ja valmistella asianomaisen lainsäädännön toteuttamiseksi tarpeelliset säännösehdotukset. Työryhmän tavoitteena on laatia eri rangaistusluonteisten seuraamusten lajeihin laajasti soveltuva ja lainsäädäntötekniisesti johdonmukainen kokonaisuus siten, että tarve asiaa koskevalle erityissääntelylle jäisi mahdollisimman vähäiseksi. Työryhmä laatii lisäksi ehdotuksensa lainvalmistelun tukena käytettäväksi hallinnollisten seuraamusten sääntelyperiaatteiksi.

Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta lausua muistiolunoksesta. Lausunto pohjautuu muistiolunoksessa esitettyihin kysymyksiin.

1. Mahdollistaako toimialanne lainsäädäntö rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten määräämisen? Millaisista seuraamuksista on kyse?

Työsopimuslain (55/2001) 11 a luku, jossa säädetään työnantajien yhteisvastuusta palkattaessa laittomasti maassa oleskelevia työntekijöitä, perustuu työnantajasanktiodirektiiviin (2009/52/EY), jonka tavoitteena on kieltää Euroopan unionin alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työhönotto laittoman maahanmuuton torjumiseksi. Tätä tarkoitusta varten direktiivissä säädetään seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista yhteisistä vähimmäisvaatimuksista, joita jäsenvaltioissa sovelletaan tätä kieltoa rikkoviin työnantajiin. Työsopimuslain 11 a luku on tullut voimaan 1.8.2012.

Työsopimuslain 11 a luvun 3 §:n mukaan työnantaja, joka on ottanut työhön kolmannen maan kansalaisen, joka oleskelee maassa laittomasti, on velvollinen maksamaan seuraamusmaksun, joka on vähintään 1000 euroa ja enintään 30 000 euroa. 5 §:n mukaan työnantaja, joka määrätään maksamaan seuraamusmaksu, on velvollinen korvaamaan laittomasti maassa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamisesta aiheutuneet kustannukset tapauksissa, joissa palautusmenettelyt on toteutettu edellyttäen, että työnantaja on omalla toiminnallaan vaikuttanut työntekijöiden maahantuloon tai maassaoloon. 6 §:n mukaan Maahanmuuttovirasto määrää päätöksellään seuraamusmaksun ja palauttamiskustannusten maksamisesta. 9 § ja 10 §:n säännökset koskevat alihankintatilanteissa toimeksiantajan ja alihankkijan velvollisuuksia.

Hallituksen esityksen (HE 3/2012 vp) mukaan työnantajan on maksettava seuraamusmaksu laittoman toimintansa taloudellisena seuraamuksena. Maksu on näin ol-

www.migri.fi

len rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus. Yksi seuraamusmaksua koskeva päätös voi kattaa useamman työntekijän työhön ottamisen, jos se voidaan katsoa yhdeksi työvoimanhankintaa koskevaksi tapahtumaksi. Yleisten hallinto-oikeudellisten periaatteiden mukaisesti seurausmaksun määrääminen edellyttää aina työnantajan tai toimeksiantajan kuulemistä, jossa tämä voi esittää toimintaansa vaikuttaneet syyt. Seuraamusmaksun määräämistä koskeva asia on saatettava viireille kahden vuoden kuluessa siitä, kun työntekijän työsuhde on päättynyt.

2. Onko toimialallanne käytössä hallinnollisia seuraamuksia, joiden rangaistusluonteisuus on mielestänne epäselvä? Millaisista seuraamuksista on kyse ja miksi?

Muistiolounnoksessa ei ole käsitelty maasta poistamista ja maahantulokieltoon määräämistä tilanteissa, joissa ulkomaalainen on syyllistynyt Suomessa rikoksiin. Maahanmuuttovirasto nostaa asian siksi tämän otsikon alla esille, vaikka sinänsä seuraamusten luonne ei ole virastolle epäselvä. Toisinaan päätösten kohteet vetoavat näissä tilanteissa kaksoisrangaistavuuden kieltoon.

Maasta poistaminen on harkinnanvarainen toimenpide, jonka tarkoituksena on sekä estää niiden ulkomaalaisten maahantulo, joiden maahantulon edellytykset ovat puutteelliset että poistaa maasta ne ulkomaalaiset, jotka eivät täytä maassa oleskelun edellytyksiä. Maasta poistaminen on mahdollista käännättämällä tai maasta karkottamalla. Käännättämistä sovelletaan maahan tulon estämistilanteessa ja ulkomaalaisen maasta poistamisessa niissä tilanteissa, joissa ulkomaalainen ei ole oleskellut maassa oleskeluluvalla. Maasta karkottamista sovelletaan taas ulkomaalaisen maasta poistamisessa tilanteessa, jossa ulkomaalainen on oleskellut maassa oleskeluluvalla. Ulkomaalaiselle voidaan maasta poistamisen yhteydessä määrätä maahantulokielto. Maahantulokiellon määräämisen perusteista säädetään ulkomaalaislaissa, mutta kyseessä on harkinnanvarainen toimenpide ja esimerkiksi maahantulokiellon pituuden tarkempi määräytyminen jää muodostuneen hallinto- ja oikeuskäytännön varaan.

Ulkomaalaislain 148 § 1 momentin mukaan ulkomaalainen voidaan käännättää, jos hän ei täytä maahantulon edellytyksiä (1 kohta) tai hän joko kieltäytyy antamasta tai antaa tahallaan vääriä tietoja henkilöllisyydestään tai matkastaan (2 kohta). Käännättäminen on mahdollista myös, jos ulkomaalainen on viisumia tai oleskelulupaa hakiessaan antanut tahallaan niiden myöntämiseen vaikuttaneita vääriä tietoja henkilöllisyydestään (3 kohta) tai hän on lyhyen Suomessa oleskelunsa aikana saattanut itsensä kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään (4 kohta). Myös silloin kun ulkomaalaisen voidaan epäillä hankkivan tuloja epärehellisin keinoin (5 kohta) tai hänen epäillään myyvän seksipalveluja (6 kohta) tai hän on ilman rajanylityslupaa ylittänyt rajan (7 kohta) hänet voidaan käännättää. Ulkomaalainen voidaan käännättää, jos hänen voidaan epäillä syyllistyvän rikokseen, josta on Suomessa säädetty vankeusrangaistus (8 kohta) tai hänet on tuomittu rikoksesta rangaistukseen Suomessa oleskelun aikana (9 kohta) tai hänen voidaan epäillä ryhtyvän Suomessa kansallista turvallisuutta tai Suomen suhteita vieraaseen valtioon vaarantavaan toimintaan (10 kohta). Ulkomaalainen voidaan käännättää myös jos toinen EU:n jäsenvaltio on tehnyt häntä koskevan maastapoistamispäätöksen (11 kohta). Ulkomaalaislain 148 § 2 momentin käännättää voidaan myös ilman oleskelulupaa maahan tullut ulkomaalainen, jonka oleskelu Suomessa edellyttäisi viisumia tai oleskelulupaa, mutta joka ei ole sitä hakenut tai jolle ei ole sitä myönnetty.

Ulkomaalaislain 149 § 1 momentin mukaan maasta voidaan karkottaa oleskeluluvalla oleskellut ulkomaalainen, joka oleskelee Suomessa ilman vaadittavaa oleskelulu-

paa (1 kohta) tai, jonka on todettu syyllistyneen rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähintään yksi vuosi vankeutta taikka jonka on todettu syyllistyneen toistuviin rikoksiin (2 kohta). Maasta voidaan karkottaa myös ulkomaalainen, joka on käyttäytymisellään osoittanut olevansa vaaraksi muiden turvallisuudelle (3 kohta) tai jonka voidaan epäillä ryhtyvän Suomessa kansallista turvallisuutta vaarantavaan toimintaan (4 kohta).

Ulkomaalaislain 150 §:n mukaan maahantulokielto määrätään maasta poistamispäätöksen yhteydessä ja se määrätään enintään viiden vuoden määräajaksi tai toistaiseksi. Laadultaan törkeästä tai ammattimaisesta rikoksesta rangaistukseen tuomittulle ulkomaalaiselle maahantulokielto voidaan määrätä toistaiseksi silloin, kun hän muodostaa vakavan uhan yleiselle järjestykselle tai turvallisuudelle.

Ulkomaalaislain 146 §:n mukaan käännättämistä, maasta karkottamista ja maahantulokiellon määräämistä harkittaessa on otettava huomioon päätöksen perusteena olevat seikat sekä asiaan muutoin vaikuttavat seikat ja olot kokonaisuudessaan. Harkinnassa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lapsen etuun ja perhe-elämän suojaan.

Käännättämisestä vastaavat poliisi, rajatarkastusviranomainen ja Maahanmuuttovirasto. Ulkomaalaislain 151 §:n mukaan poliisin tai rajatarkastusviranomaisen on ryhdyttävä toimenpiteisiin ulkomaalaisen käännättämiseksi tai maasta karkottamiseksi, jos hän ei täytä maahantulon tai maassa oleskelun edellytyksiä. Poliisi tai rajatarkastusviranomainen voi päättää käännättämisestä kolmen kuukauden kuluessa ulkomaalaisen maahantulosta. Tätä myöhemmin niiden on tehtävä Maahanmuuttovirastolle esitys ulkomaalaisen maasta poistamiseksi. Ulkomaalaislain 152 §:n mukaan Maahanmuuttovirasto päättää käännättämisestä ja karkottamisesta poliisin tai rajatarkastusviranomaisen esityksestä taikka omasta aloitteestaan. Maahanmuuttovirasto päättää myös maahantulokiellon määräämisestä määräajaksi tai toistaiseksi sekä maahantulokiellon peruuttamisesta.

Samantyyppinen tilanne, missä rikosoikeudellisen seuraamuksen ohella voi tulla hallinnollinen seuraamus, on väärin tietojen antaminen. Ulkomaalaislain 58 §:n 4 momentin mukaan määräaikainen tai pysyvä oleskelulupa taikka pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa voidaan peruuttaa, jos oleskelulupaa haettaessa on tietoisesti annettu hakijan henkilöllisyyttä koskevia tai muita päätökseen vaikuttaneita vääriä tietoja taikka salattu sellainen seikka, joka olisi saattanut estää oleskeluluvan myöntämisen. Samoin ulkomaalaislain 108 §:n mukaan henkilön saama pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema peruutetaan, jos henkilö on kansainvälistä suojelua hakiessaan antanut tietoisesti vääriä tietoja, jotka ovat vaikuttaneet päätöksen lopputulokseen tai henkilö on kansainvälistä suojelua hakieessaan salannut sellaisen seikan, joka olisi vaikuttanut päätöksen lopputulokseen.

Edelleen tässä yhteydessä on mainittava myös kansainvälisen suojelun poissuljenta eli ulkomaalaislain 87 §:n 2 momentin mukaan turvapaikka jätetään antamatta ulkomaalaiselle, joka on tehnyt tai jonka on perusteltua aiheuttaa epäillä tehneen rikoksen rauhaa vastaan, sotarikoksen tai rikoksen ihmiskuntaa vastaan, sellaisia rikoksia koskevien kansainvälisten sopimusten määritelmien mukaisesti tai törkeän muun kuin poliittisen rikoksen Suomen ulkopuolella ennen kuin hän tuli Suomeen pakolaisena. Toissijainen suojelu poissuljetaan niin ikään ulkomaalaislain 88 §:n 2 momentin perusteella, jos on perusteltua aiheuttaa epäillä, että ulkomaalainen on tehnyt rikoksen rauhaa vastaan, sotarikoksen tai rikoksen ihmiskuntaa vastaan, sellaisia rikoksia koskevien kansainvälisten sopimusten määritelmien mukaisesti tai törkeän rikoksen.

Myös kansalaisuuslain mukaan yksi edellytys Suomen kansalaisuuden myöntämiselle on nuhteettomuus eli edellytyksenä on kansalaisuuslain 13 §:n 1 mom. 3 kohdan mukaan, että henkilö ei ole syylistynyt muulla kuin rikesakolla rangaistuun tekkoon eikä häntä ole määrätty lähestymiskieltoon. Kansalaisuuden voi myös menettää väärin tietojen antamisen perusteella kansalaisuuslain 33 §:n mukaan.

- 3. Sovelletaanko hallinnonalallanne rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia muiden hallinnollisten seuraamusten ohella? Onko hallinnonalallanne toisin sanoen mahdollista soveltaa erityyppisiä seuraamuksia rinnakkain samoissa hallintoasioissa (erillisissä ja/tai peräkkäisissä prosesseissa)? Onko erilaisten seuraamusten keskinäinen suhde mielestänne selkeä?**

-

- 4. Onko toimialallanne käytössä olevia rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia käyttöönottaessa pohdittu rikosoikeudellisia seuraamuksia hallinnollisen sanktion vaihtoehtona? Onko rikosoikeudelliset seuraamukset ja hallinnolliset sanktiot toisin sanoen mielletty vaihtoehtoisiksi seuraamuksiksi?**

Rikoslain 47 luvun 6 a §:n mukaan työnantaja tai tämän edustaja, joka ottaa palvelukseen tai pitää palveluksessa ulkomaalaisen, jolla ei ole työntekijän oleskelulupaa tai muuta työntekoon Suomessa oikeuttavaa lupaa, on tuomittava luvattoman ulkomaisen työvoiman käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi. Ulkomaalaislain 86 a §:n mukaan työnantajan on varmistauduttava siitä, että palvelukseen tulevalle ja palveluksessa olevalle ulkomaalaisella on vaadittava työntekijän oleskelulupa tai että hän ei tarvitse oleskelulupaa. Työsopimuslain 11 a luvun 1 §:n mukaan luvun säännöksiä sovelletaan työnantajaan, joka on ottanut työhön kolmannen maan kansalaisen, joka oleskelee maassa laittomasti. Ulkomaalaisen oikeus oleskella Suomessa määräytyy ulkomaalaislain 40 §:n mukaan.

Ulkomaalaislain 86 § 2 momentin mukaan jos työsuojeluviranomaisella on todennäköisiä perusteita epäillä rikoslain 47 luvun 6 a §:ssä säädetyn luvattoman ulkomaisen työvoiman käytön, tämän lain 185 §:ssä säädetyn ulkomaalaisrikkomuksen tai 186 §:ssä säädetyn työnantajan ulkomaalaisrikkomuksen tapahtuneen, työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava asiasta poliisille. Työnantajan seuraamusmaksu pohjautuu työnantajasanktiodirektiiviin, jonka ytimenä on kolmannen maan kansalaisen laitton oleskelu EU:n alueella. Soveltamisala määräytyy oleskelun laillisuuden tai laittomuuden, ei työskentelyn laillisuuden tai laittomuuden mukaan. Poliisi tutkii ilmoitusvelvollisuuden johdosta tai käynnistäessään esitutkinnan oma-aloitteisesti myös sen, liittyykö tapaukseen laitton oleskelu. Poliisi siirtää tapauksen Maahanmuuttovirastolle seuraamusmaksun määräämistä varten, jos tapaus ei etene rikosasiassa.

Hallituksen esityksen (HE 3/2012 vp) mukaan seuraamusmaksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa. Maksua ei voida määrätä myöskään sille, joka on lainvoimaisesti tuomittu rangaistukseen samasta teosta. Maksu on hakeuksesta poistettava silloin, kun maksun määräyksen kohteena oleva on epäiltynä samasta teosta tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai, jos hänet myöhemmin tuomitaan samasta teosta rangaistukseen. Hallinnollinen seuraamus ei saa olla päällekkäinen rikosoikeudellisen seuraamuksen kanssa. Seuraamusmaksujärjestelmää sovelletaan rinnakkain rikosoikeudellisen järjestelmän kanssa niin, että rikosoikeudellinen järjestelmä on ensisijainen seuraamusmaksuun nähden.

5. Onko toimialallanne käytössä olevilla rangaistusluonteisilla hallinnollisilla seuraamuksilla dekriminointitausta? Jos näin on, miksi hallinnollisten sanktioiden käyttöönottoon on päädytty rikosoikeudellisten rangaistusten sijaan?

Työsuojelun valvontalain 50 §:n mukaan työsuojeluviranomaisen on tehtävä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on todennäköisiä perusteita epäillä, että on tehty rikoslain 47 luvussa rangaistavaksi säädetty teko. Ilmoitus voidaan jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleinen etu vaadi ilmoituksen tekemistä. Edellä todetun mukaisesti hallinnollista sanktiota käytetään rikosoikeudellisen järjestelmän kanssa rinnakkain niin, että rikosoikeudellinen järjestelmä on ensisijainen. Työnantajalle määrättävän seuraamusmaksun yksi tarkoitus on harmaan talouden torjunta.

6. Onko rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten käyttöönottoa perusteltu hallinnonalallanne hallinnon tehokkuusvaatimuksilla? Jos näin on, millä tavoin?

Hallituksen esityksen (HE 3/2012 vp, s. 27) mukaan työ- ja elinkeinoministeriön työryhmä sekä oikeusministeriö esittivät lausuntokierroksella, että seuraamusmaksun määräisi yksinomaan Maahanmuuttovirasto. Oikeusministeriö piti yhtenäisen viranomaiskäytännön muodostumisen vuoksi tärkeänä, että seuraamusmaksun määräämisen toimivalta keskitettäisiin yhdelle viranomaiselle, eikä pitänyt tässä tapauksessa asianmukaisena, että esitutkintaviranomaisina toimiville poliisille ja rajavartiolaitokselle annettaisiin toimivalta päättää hallinnollisesta sanktiosta. Sisäministeriö esitti seuraamusmaksun määrääjäksi työsuojeluviranomaista, joka valvovana viranomaisena tekisi lakisääteisen ilmoitusvelvollisuutensa mukaisesti ilmoituksen poliisille.

7. Missä määrin rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten käyttöönoton yhteydessä tai myöhemmin on pohdittu ihmisoikeustuomioistuimen käytännössä tarkoitettuja oikeusturvaa koskevia erityistarpeita?

Hallituksen esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa on käsitelty seuraamusmaksun suhdetta perustuslain 8 §:ssä säädettyyn rikosoikeudelliseen laillisuusperiaatteen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tulkintakäytäntöön. Laissa on täsmällisesti ja selkeästi määritelty seuraamusmaksun ja sen suuruuden perusteet ja oikeusturva. Työsopimuslakiin on otettu säännökset seuraamusmaksun maksuvelvollisuudesta, sen määrästä ja muutoksenhausta maksua koskevaan päätökseen. Teko, jonka johdosta maksu määrätään, on kuvattu laissa täsmällisesti. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 7. lisäpöytäkirjan 4 artiklassa säädetyn *ne bis in idem* – kiellon huomioon ottamiseksi työsopimuslakiin on otettu säännös seuraamusmaksun toissijaisuudesta suhteessa meneillään olevaan tai jo päättyneeseen rikosprosessiin.

8. Mahdollistaako toimialanne lainsäädäntö viranomaisen harkinnan sanktioiden määrittämisessä vai onko toimialallanne käytössä sanktiointivelvoite, eli onko toimivaltaisella viranomaisella velvollisuus määrätä hallinnollinen sanktio tälle säädettyjen edellytysten täytyessä? Jos on, liittyykö tähän mielestänne ongelmia? Millaisia?

Työnantajasanktiodirektiivin (2009/52/EY) 3 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kiellettävä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työntekeä. 3 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltio voi päättää olla soveltamatta 1 kohdassa tarkoitettua kieltoa laittomasti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin, joiden maasta poistamista on lykätty ja joilla on kansallisen oikeuden mukaisesti lupa tehdä

työtä. 5 artiklan mukaan kielletyn työntöön rikkomisesta on määrättävä työnantajalle taloudelliset seuraamukset, ja lisäksi työnantaja on määrättävä maksamaan kolmansien maiden kansalaisten mahdollisesta palauttamisesta aiheutuvat kustannukset.

Maahanmuuttovirasto ei ota kantaa menettelyn mahdollisiin ongelmiin, koska Maahanmuuttovirasto ei ole toistaiseksi vielä kertaakaan määrännyt seuraamusmaksua työnantajalle.

Kansainvälisen suojelun poissuljenta ei sisällä harkinnanvaraa. Maastapoistamisessa ja maahantulokieltoon määräämisessä on harkinnanvaraa ja laissa on säädetty niistä seikoista, jotka on otettava huomioon harkinnassa.

9. Voidaanko toimialallanne määrätä rangaistusluonteisia seuraamuksia oikeushenkilöille? Onko näiden seuraamussäännösten soveltamiseen liittynyt erityisiä ongelmia?

Työnantajasanktiodirektiivi koskee sekä luonnollisia että oikeushenkilöitä, jotka ottavat palvelukseensa muita henkilöitä liiketoimintaansa varten. Maahanmuuttovirasto ei ole toistaiseksi soveltanut seuraamussäännöksiä.

10. Mahdollistaako toimialanne lainsäädäntö seuraamusmaksun määräämättä jättämisen tai sen määrän alentamisen kohtuusnäkökohtien perusteella? Onko kohtuullistamismahdollisuutta käytetty?

Työsopimuslain 11 a luvun 4 §:n mukaan seuraamusmaksun määrää voidaan alen-
taa esimerkiksi silloin, jos työntekijän maassa oleskeluun oikeuttava lupa on vain vanhentunut, eikä sitä ole määrääjässä uusittu tai jos työnantaja ei ole tiennyt jo työssä olevalle työntekijälleen määrätystä maahantulokiellosta. Maksun alentamis-
peruste syntyy myös silloin, kun työnantajan laillisesti työhön ottamalta henkilöltä työsuh-
teen kestäessä päättyy oikeus oleskella maassa, eikä työnantaja ole tiennyt siitä. Kohtuullistamismahdollisuutta ei ole toistaiseksi käytetty.

11. Onko hallinnonalanne lainsäädäntöön sisältyvissä seuraamusmaksuissa käytössä subjektiivinen (tahallisuus- ja/tai huolimattomuusvaatimus) vai objektiivinen vastuu? Koskevatko samantyyppiset syyllisyysvaatimukset sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä? Onko näiden syyllisyysvaatimusten soveltamisen osalta ilmennyt erityisiä ongelmia?

Työnantajasanktiodirektiiviin pohjautuvassa seuraamusmaksussa on käytössä subjektiivinen vastuu. Samantyyppiset syyllisyysvaatimukset koskevat sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä.

12. Millä tavoin sanktioluonteisen hallintoasian selvittäminen yleensä käynnistyy hallinnonalallanne?

Sanktioluonteisen hallintoasian selvittäminen käynnistyy työsuojeluviranomaisen tai poliisi aloitteesta. Asia voi tulla vireille lisäksi myös esimerkiksi ulkomaalaisen itsensä tai jonkin ulkopuolisen tahon tekemän ilmoituksen perusteella. Sama koskee kohdassa 2 mainittuja prosesseja.

13. Onko toimialallanne mahdollista, että hallinnollisen sanktion kohteena oleva teko tai laiminlyönti saattaa täyttää myös rikoslaissa tai muussa laissa säädetyn rikoksen tunnusmerkistön?

On mahdollista (katso lisää kysymys 4).

14. Onko toimialallanne ollut esillä tilanteita, joissa samassa asiakokonaisuudessa luonnollisten henkilöiden osalta asiaa käsitellään rikosprosessissa ja oikeushenkilön osalta hallinnollisessa sanktioprosessissa?

Kysymyksessä kuvattuja tilanteita ei ole ollut esillä.

15. Onko toimialallanne mahdollista, että samasta teosta voi seurata lainsäädännön perusteella erilaisia hallinnollisia sanktioita?

-

16. Onko kaksoisrangaistavuuden kieltö mielestänne ongelmallinen toimialanne tämänhetkisen sääntelyn kannalta?

Maahanmuuttovirasto ei pidä kaksoisrangaistavuuden kieltöä ongelmallisena. Kuten kohdassa 2 todetaan, hallinnollisten päätösten kohteet voivat vedota kaksoisrangaistavuuden kieltöön valitusprosessissa.

17. Onko itsekriminointisuoja ollut ongelmallinen sanktioasioiden selvittämisen kannalta? Millä tavalla?

-

18. Onko syyttömyysolettaman tulkinta ja/tai todistustaakan jakautuminen ollut ongelmallista?

-

19. Onko hallinnollisia sanktioita koskevalle yleissääntelylle mielestänne tarvetta? Jos pidätte yleissääntelyä tarpeellisena, millaisista seikoista siinä voisi näkemyksenne mukaan säätää?

Maahanmuuttovirastolla ei ole tähän kantaa oman hallinnonalansa osalta, koska Maahanmuuttovirastolla ei toistaiseksi ole soveltamiskokemusta työnantajalle määrättävästä seuraamusmaksusta.

20. Millaisista seikoista tulisi mielestänne säätää mieluummin erityislaeissa kuin yleislaissa?

-

21. Katsotteko hallinnollisia sanktioita koskevalle sääntelyperiaatteelle olevan käytännön tarpeita lainvalmistelun tukena?

-

22. Onko mielessänne muita muistioon sisältyviä näkökohtia, joita haluaisitte kommentoida tai muita hankkeen jatkovalmisteluun liittyviä toiveita, jotka haluaisitte tässä yhteydessä esittää?

-

Ylijohtaja Jaana Vuorio

Ylitarkastaja Emma Rimmanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 05.01.2018 klo 13:40. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet -

Jakelu LsN Marietta Keravuori-Rusanen

Tiedoksi Maahanmuuttoviraston apulaispäällikkö
Oikeus- ja maatietoyksikön johtaja